

Kvalitetssikring af internationale partnerskaber

Verdens førende universiteter samarbejder med og rekrutterer fra hele verden i en tid, hvor de internationale rammevilkår er under forandring. Gennem internationale partnerskaber opnås adgang til netværk, faciliteter og ekspertise, og samlet set styrkes universitets tilbud til studerende og forskere. Derfor kan man i denne tid se en bevægelse frem mod konsolidering af stærke partnerskaber for at opnå en bedre position i konkurrencen om midler, indflydelse og tiltrækning af de bedste studerende og forskere.

Sammenfattende kan siges, at gode internationale partnerskaber skaber ny viden, udvider fakultetets tilbud af forsknings- og uddannelsesaktiviteter og bidrager til en stærkere position i konkurrencen om midler og til rekruttering af de dygtigste forskere og studerende.

En stærk partnerportefølje reflekterer et fakultet med aktiviteter af høj kvalitet og er i stigende grad en forudsætning for at indgå i nye netværk og alliancer, fx med henblik på at hjemtage midler til forsknings- og uddannelsesaktiviteter.

Derfor ønsker Health en stærk international partnerportefølje og meget gerne med inddragelse af aktiviteter inden for uddannelse og forskeruddannelse.

Partnerskaber med perspektiv

Der skal være væsentlige perspektiver i et samarbejde, før der indgås aftale om internationalt partnerskab. Ved vurdering af grundlaget for at indgå aftale om internationalt partnerskab tages der højde for behovet og formålet med aftalen. Der ses konkret på, hvilket behov aftalen imødekommer, hvilke aktiviteter der reelt er planer om, om de er fagligt forankrede, hvilken volumen der kan forventes, og ikke mindst hvordan aftalen vil komme flest muligt på fakultetet til gavn. Partnerinstitutionens niveau, relationen til den eksisterende partnerportefølje, erfaringer fra tidligere samarbejde samt potentiale og perspektiv på længere sigt indgår også i vurderingen. Afhængig af aftaletype og formål kan der desuden være særlige hensyn at tage, herunder efterlevelse af regelsæt på området.

Et godt partnerskab er med til at udvikle og styrke fakultetets forsknings- og uddannelsesaktiviteter, har en afsmittende effekt udover egen forskergruppe, og bidrager positivt til fakultetets internationale prestige.

Tanja Hansen

International rådgiver

Dato: 28. april 2016

Ref: th/LWB

Side 1/6

Ved ønske om internationalt partnerskab kan følgende derfor med fordel overvejes:

1. Hvilke aktiviteter er der planer om? Indgår der uddannelses- eller forskeruddannelsesaktiviteter?
2. Hvad er forventningen til deltagelse/volumen for de planlagte aktiviteter?
3. Hvilket behov skal aftalen imødekomme? Er formålet klart? Hvilket niveau skal aftalen indgås på?
4. Hvorfor er det en vigtig samarbejdspartner? Hvordan er det nuværende samarbejde?
5. Hvem har gavn af aftalen? Kan partnerskabet foldes ud, så det kommer flest muligt til gode?
6. Er der fornøden opbakning til aftalen på partnerinstitutionen? Hvordan skal den forankres dér?
7. Er der finansiering – eller forventning om finansiering – til aktiviteterne i partnerskabet?
8. Hvad er det forventede udbytte af samarbejdet? Og hvad er perspektivet for partnerskabet – nu og fremover?

Overvej også, om der er behov for administrativ understøttelse fra fakultetet eller instituttet. Og om der er brug for at inddrage andre på AU, for at partnerskabet kan lykkes med sine aktiviteter.

Typer af aftaler

Ved internationale partnerskaber indgås typisk en overordnet samarbejdsaftale, som er afsæt for underaftaler, hvor de nærmere betingelser for den fælles aktivitet beskrives.

- En Memorandum of Understanding (MoU) er en hensigtserklæring om at arbejde for øget samarbejde på udvalgte områder, fx forskning, ph.d.-uddannelse og udveksling af studerende og ansatte. Aftalen udtrykker en fælles forståelse mellem de to parter, der gensidigt bekræfter perspektiverne i et fremtidigt samarbejde. En MoU kan bruges, hvor det er for tidligt at indgå en bindende aftale, men hvor man alligevel ønsker at formalisere en hensigt om samarbejde, fx til brug for en fondsansøgning. Som udgangspunkt er en MoU et uforpligtende dokument uden juridiske og økonomiske bindinger. Når samarbejdet bliver konkret, udarbejdes en forpligtende underaftale.
- Den forpligtende rammeaftale fastsætter vilkårene for underliggende individuelle aftaler. Det kan fx være udvekslingsaftaler og aftaler om gensidig tildeling af ph.d.-grad (joint og dobbelt ph.d.-grad). Her indgås en rammeaftale og derudover en individuel aftale for hver enkelt studerende/medarbejder under rammeaftalen.

Mens visse aftaler har en mere overordnet og strategisk karakter, har andre aftaler naturligt karakter af samarbejder mellem individuelle forskningsmiljøer. Sådanne samarbejder, og samarbejder der falder ind under almindelig forsker-til-forsker-kontakt, indgås lokalt.

Se bilag 1 for eksempler på forpligtende samarbejde.

Underskriftskompetence

Partnerskabsaftaler underskrives af rektor, dekanen eller den, der har fået kompetencen uddelegeret, dvs. institutleder, centerleder, ph.d.-skoleleder eller prodekan.

Institutterne kan derfor indgå egne MoU's og fastsætte egne regler for, hvordan og hvornår der på institutniveau indgås en overordnet samarbejdsaftale om internationalt partnerskab.

Office of International Relations kontaktes mhp. den videre proces i disse tilfælde:

- Overordnede samarbejdsaftaler, hvor fakultetet eller universitetet er aftalepartner
- Ved forpligtende aftale om uddannelsessamarbejde eller studenterudveksling
- Ved forpligtende aftale om forskeruddannelsessamarbejde eller ph.d.-gradssamarbejde

Se bilag 2 for proces ved henvendelse til Office of International Relations.

Man kan med fordel inddrage Tech Trans Office (TTO), da en samarbejdsaftale skal respektere visse ufravigelige principper med hensyn til rettighedsfordeling og publiceringsfrihed. TTO skal godkende aftalen, hvis den inkluderer overdragelse af rettigheder mellem partnerne, fx retten til at publicere resultater og anvende dem kommercielt, adgang til viden og data, overførsel af biologiske materialer samt fortroligheds- og hemmeligholdelsesaftaler.

BILAG 1: Forpligtende tilsagn

Når samarbejdet bliver konkret hvad angår 'mennesker, uddannelse, forskning og penge' skal der udarbejdes en forpligtende aftale.

Før man forpligter fakultetet på et samarbejde, skal der – af hensyn til overholdelse af gældende regler – foreligge tilsagn fra dekan, ph.d.-skoleleder eller den institutleder eller prodekan, der har fået kompetencen delegeret.

Eksempler på forpligtende samarbejde, der kræver tilsagn:

Uddannelse

- Optag og indskrivning (studieplads)
- Udvekslingsaftaler, fx Erasmus-aftaler
- Frafald af deltagerbetaling
- Rejsestipendier fra puljer administreret af fakultetet
- AU-følgeservices (boliggaranti, hjælp til visum etc.)
- Forhåndsgodkendelser og meritgaranti (ECTS)
- Eksamensdeltagelse og skræddersyede eksamener
- Deltagelse i udvikling af nye uddannelsesstilbud
- Udbud og optag på kurser og sommerskolekurser

Individuelle aftaler om praktikophold og specialevejledning indgås lokalt for så vidt det ikke griber ind i studieforløbet. Vedr. Erasmus Trainee-stipendier kontaktes den internationale koordinator.

Forskeruddannelse

- Stipendier (ansættelse for ph.d.-skolemidler)
- Optag og indskrivning
- Aftaler om uddannelsessamarbejder, herunder double eller joint ph.d.-forløb
- Udvekslingsaftaler
- Rejse- og opholdsstipendier fra puljer administreret af fakultetet eller universitetet
- Frafald af studieafgift og kursusgebyrer
- Dispensationer vedr. ph.d.-uddannelseselementer
- Ph.d.-kursuspladser

Individuelle aftaler om udlandsophold og medvejledning indgås lokalt for så vidt det ikke griber ind i ph.d.-uddannelsesforløbet eller ansættelsesforholdet. I de tilfælde kontaktes ph.d.-skolen.

Forskning

Side 5/6

- Ansættelse og ansættelsesforhold
- Aftaler om udveksling og forskningsophold
- Overdragelse af midler
- Overdragelse af rettigheder, fx adgang til data og frihed til publicering
- Særlige betingelser vedr. regnskabsaflæggelse eller anvendelse af midler
- Adgang til udstyr og træk på infrastruktur

For samarbejdsaftaler om forskningsstøtte henvises til AU's retningslinjer for samarbejdsaftaler. Her er inkluderet en tjekliste, der også kan anvendes for ansatte på universitetshospitalet.

Alle kontrakter om forskningssamarbejde, der involverer ansatte på universitetshospitalet, skal godkendes af Institut for Klinisk Medicin. TTO bistår med juridisk rådgivning.

BILAG 2: Procesbeskrivelse

Side 6/6

Typisk initieres nye internationale samarbejder af fagmiljøerne. I andre tilfælde sker det som led i en strategisk samarbejdsaftale på universitets eller fakultetsniveau eller efter henvendelse fra en potentiel samarbejdspartner.

Ved ønske om en aftale rettes henvendelse til Office of International Relations på Health, der på baggrund af en indledende dialog med forslagsstiller, jf. de vejledende spørgsmål, vurderer grundlaget i samarbejde med relevant prodekan. Herefter aftales det videre forløb i samarbejde med forslagsstiller, og i dialog med relevante aktører udarbejdes aftalen.

1. Fra fagmiljøet rettes henvendelse til Office of International Relations på fakultetet.
2. Hvis der allerede foreligger en aftale, undersøges det, om ønsket kan imødekommes under den eksisterende aftale, evt. med forlængelse eller udvidelse.
3. Efter indhentning af relevant information forelægges ønsket relevant prodekan.
4. Det forudsættes, at institutleder er bekendt med og anbefaler, at aftalen indgås. Efter behov, fx ved ændrede økonomiske forudsætninger eller tilsagn om strategisk sigte, inddrages institutleder.
5. Office of International Relations udformer aftalen i dialog med forslagsstiller og andre relevante aktører, interne såvel som eksterne.
6. Office of International Relations udarbejder indstilling til underskrift til relevant niveau.
7. Aftalen fremsendes til partnerinstitutionen for godkendelse og evt. kommentarer. Medmindre andet er aftalt sker fremsendelse via forslagsstiller i fagmiljøet.
8. Den underskrevne aftale færdigbehandles af Office of International Relations.

I de tilfælde en henvendelse om muligt samarbejde kommer udefra tager Office of International Relations kontakt til de relevante faglige miljøer med henblik på en vurdering af interessen for at gå videre.